

מדינת ישראל, משרד הבריאות

חוזר מינהל הסיעוד

11.1.2011

88

מס'

תאריך

פעולות סיעוד בטיפול תומך

נושא:

מצ"ב על פי הנחיית מנכ"ל משרד הבריאות, חוזר לענין פעולות סיעוד בטיפול תומך, הניתן ע"י אחיות.

הפעולות יותרו במסגרת תנאים יחודיים לכל פעולה, כמפורט.

כמקובל, לאחר שנתיים מיום החלת ההנחיה, תערך בקרה לבדיקת יישומה ועמידה בכל דרישות ההפעלה.

לוט:

- הנחיה

- הוראות לענין מתן מרשם בידי אח או אחות מוסמכים (י"פ 6046 מיום 11.1.2010)

בברכה,

ד"ר שושנה ריב"א
אחות ראשית ארצית
וראש מינהל הסיעוד

העתק: ד"ר ר. גמזו, המנכ"ל
ד"ר ב. לב, משנה למנכ"ל
ד"ר ח. לוי, ראש מינהל הרפואה

אסמכתא: 01564811

הנחיות

שם ההנחיה: פעולות סיעוד בתחום הטיפול התומך מס' ההנחיה: 01564811

הנחיה -
רף המבטיח איכות
מינימלית

תחום: תפקוד מקצועי	מחלקה: הנחיות מקצועיות
מטרה:	להסדיר מתן טיפול תומך על ידי אחיות שהותרו לכך: בבית החולה, במרפאות "פליאטיביות", ולחולים אונקולוגיים בקהילה הזקוקים לטיפול פליאטיבי בגין מחלה אונקולוגית.
עיקרי ההנחיה:	לאחיות העומדות בתנאים יותר לאזן, לשנות טיפול תומך קיים, לרבות מינון ושיטות מתן הטיפול לחולים, במסגרת הטיפול התומך בבית החולה, במרפאות "פליאטיביות" וחולים אונקולוגיים בקהילה, כאמור לעיל.
אוכלוסיית יעד:	אחיות מוסמכות, העומדות בתנאים המפורטים בסעיף 1 בהנחיה, ומטפלות בחולים הזקוקים לטיפול תומך.
אחריות ליישום:	אחיות המוגדרות באוכלוסית היעד.
תאריך פרסום:	11 בינואר 2011
תאריך החלה:	1 במרס 2011
תאריך בקרה ליישום ועמידה בדרישות ההפעלה:	מרס 2013
חתימה:	 ד"ר סימה רייכר מנהלת המחלקה להנחיות מקצועיות

תחומים:

- 1 - בחינות
- 2 - תקציב
- 3 - בקרה
- 4 - הכשרה והשתלמויות
- 5 - רישום ורישוי
- 6 - תפקוד מקצועי
- 7 - קישורים למנכ"ל
- 8 - קישורים למינהל הרפואה

יחידות:

- פמ - פיתוח מקצועי
- המ - הנחיות מקצועיות
- הס - הסמכה
- בח - בחינות
- נכ - ניהול כספים
- מנ - מנהלה

רקע:

בשנים האחרונות הוכר הטיפול התומך, כמרכיב העיקרי בטיפול בחולה הסופני. הטיפול התומך נועד לסייע באופן אפקטיבי לחולים אלה, בתחומי השליטה בסימפטומים ובשיפור איכות חייהם.

תפקידה של האחיות בתחום הטיפול התומך, לרבות הפעולות הנדרשות לביצוע אושרו על ידי מנכ"ל משרד הבריאות, כפעולות סיעוד.

ההנחיה מפרטת את הפעולות בתחום הטיפול התומך והתנאים לביצוען.

הנחיות

פירוט ההנחיה:

1. האחיות שתותרנה לביצוע פעולות סיעוד בטיפול התומך הן:

- א. אחות מוסמכת בעלת תואר אקדמי.
- ב. בעלת השתלמות מוכרת בתחום אונקולוגיה וטיפול מוגבר בחולה הגריאטרי (גריאטריה), הכוללת התייחסות ייעודית לטיפול תומך.
- ג. בעלת ניסיון מוכח של 5 שנים בתחום הטיפול התומך.

2. תנאים מחייבים ליישום ההנחיה:

- א. פעולה המותרת לביצוע כפעולת סיעוד על ידי האחות הפליאטיבית, תתועד ותדווח לרופא המטפל, לאחר ביצועה.
- ב. בחירת הטיפול התרופתי תבצע מתוך קבוצת תרופות, על פי הנוהל המקומי, שנקבע לשימוש על ידי המנהל הרפואי, ובכפוף לרשימת התכשירים המופיעה בהוראות לעניין מתן מרשם בידי אח או אחות מוסמכים (י"פ 6046 מיום 11.1.2010).
- ג. התחלה של טיפול תרופתי, לרבות מתן חד פעמי ושינוי סוג תכשיר, ייעשו על פי הפעלת פרוטוקול הכולל מרשם שחתום על ידי רופא.
- ככל שהמרשם אינו מיועד לכיבוד מידי, אלא בהתקיים תנאים מסוימים, שלפי הפרוטוקול הפרטני – בדיקת התקיימותם היא על האחות, יונחה המטופל שלא להציג המרשם בבית המרקחת, אלא אם ניתן לו אישור האחות בדבר התקיימות אותם תנאים.
- ההנחיה למטופל וכן אישור האחות, משניתן, יתויקו בתיק המטופל.
- ד. האחות הראשית, המופקדת על יחידת האם בה מועסקת האחות שהותרה לביצוע הפעולות, תגדיר נוהל מקומי הכולל כללים ליישום ההנחיה.

הנחיות

3. רשימת הפעולות:

הפעולות המפורטות מטה תותרנה לביצוע במסגרת הטיפול התומך בבית החולה, במרפאות "פליאטיביות" ולחולים אונקולוגיים בקהילה הזקוקים לטיפול פליאטיבי בגין מחלה אונקולוגית.

הערות ייחודיות לביצוע	פעולת סיעוד
	התחלה, איזון הפסקה ושינוי טיפול תרופתי קיים בבעיות שינה, לרבות: מינון, סוג תכשיר, ושיטת מתן
	התחלה ושינוי טיפול תרופתי בבחילות ובהקאות לרבות: מינון, סוג תכשיר, שיטת מתן
✓ ביצוע בדיקה רקטלית לאיתור אבני צואה, טרם מתן הטיפול התרופתי	התחלה של טיפול תרופתי בשלשול
✓ הפניה לצילום רנטגן לשלילת חסימת מעיים, טרם מתן הטיפול התרופתי	התחלה ושינוי טיפול תרופתי קיים בעצירות לרבות: מינון, סוג תכשיר, שיטת המתן
	הפניה לצילום בטן במצבי עצירות
	התחלה של טיפול תרופתי בסטרואידים
	התחלה, הפסקה של טיפול בואליום במצבי בלבול, אי שקט והזיות
✓ ביצוע בדיקת דם לתפקודי כליה וסידן בדם, טרם מתן התרופה	התחלת הטיפול בביופוספונט לתוך הווריד
	התחלה של טיפול באיירובנט
	התחלה, איזון ושינוי טיפול תרופתי אופיאודי קיים לרבות: מינון, סוג תכשיר ושיטת מתן
	החלטה על הכנסת זונדה במצבים נדרשים

רשימת תפוצה:

צוות מינהל הסיעוד
ממונות ארציות על יישום סטנדרטים (האגף לרפואה כללית, קהילה, גריאטריה, פסיכיאטריה)
מפקחת ארצית בריאות הציבור
מנהלת הערכות הקהילה ותכנון פריסת כוח אדם לשעת חירום
מפקחות מחוזיות ונפתיות לשכות בריאות
מנהלות סיעוד בת"ח כלליים
מנהלות סיעוד בת"ח גריאטריים
מנהלות סיעוד בת"ח פסיכיאטרים
מנהלות סיעוד בתי אבות
אחיות ראשיות קופות חולים
ראשי חוג לסיעוד
מנהלות בת"ח לסיעוד
יו"ר הסתדרות האחים והאחיות בישראל

הוראות לעניין מתן מרשם בידי אח או אחות מוסמכים

לפי פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981
בתוקף סמכותי לפי סעיף 26(א2) לפקודת הרוקחים
[נוסח חדש], התשמ"א-1981, אני מורה לאמור:

הגדרות

1. בהוראות אלה –

"הפנקס" – כהגדרתו בתקנות בריאות העם (עוסקים בסייעור בבתי חולים), התשמ"ט-1988;

"טיפול מקל" – טיפול מקל כהגדרתו בסעיף 3 בחוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005;

"מוסד רפואי" – כהגדרתו בסעיף 24 בפקודת בריאות העם, 1940;

"מוסמך" – אחות מוסמכת או אח מוסמך;

"מרשם" – מרשם לתכשיר מרשם הניתן למטופל הנוקק לטיפול כרוני בהמשך לטיפול שתחילתו נעשתה לפי מרשם חתום בידי הרופא המטפל (להלן – מרשם הרופא).

מתן מרשם

2. מוסמך ייתן מרשם רק בהתקיים כל אלה:

(1) המוסמך קיבל הרשאה אישית למתן מרשם כאמור בסעיף 5 (להלן – הרשאה אישית), לתת את המרשם המבוקש;

(2) המרשם אינו סוטה מפרטי מרשם הרופא אלא ככל שסטייה התאפשרה או התחייבה מהנחיות רפואיות שנתנו הנהלת קופת החולים או המוסד הרפואי, לפי העניין, לעניין חידוש המרשם או מהנחיות רפואיות שנתן הרופא המטפל; בהעדר התאמה בין הנחיות רפואיות כלליות להנחיות רפואיות שנתן הרופא המטפל, הנחיות הרופא המטפל הן המחייבות;

(3) מרשם הרופא הוא לתרופה הנמנית עם אחת מקבוצות התכשירים המפורטות בטור ב' בתוספת;

(4) המוסמך עיין בתיקו הרפואי של המטופל;

(5) המוסמך וידא כי נערכו בדיקות המעקב הנדרשות וכי בתקופת נטילת התרופה לא חל שינוי מהותי במצבו של החולה או לא התעוררו תופעות לוואי שיש בהם כדי להצדיק את הפניית המטופל לבדיקת רופא, לפני חידוש המרשם;

(6) המטופל נבדק בידי הרופא המטפל, בתקופת ששת החודשים שקדמה למתן המרשם.

מטופל הנוקק לטיפול כרוני

3. לעניין הוראות אלה, מטופל הנוקק לטיפול כרוני הוא כל אחד מאלה:

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ט, עמ' 173.

² ק"ת התשמ"ט, עמ' 227.

³ ס"ח התשס"ו, עמ' 58.

⁴ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191.

(1) נזקק לטיפול באותה תרופה או תרופות, במשך תקופה רצופה של חצי שנה לפחות;

(2) מקבל טיפול תרופתי לאחת או יותר מן המחלות המנויות בטור א' בתוספת;

(3) מטופל במנות אחזקה חודשיות בתרופה אחת לפחות מן התכשירים הכלולים באחת או יותר מקבוצות התכשירים שבתוספת.

מתן הודעה לרופא

4. מוסמך שנתן מרשם כאמור בסעיף 2, יתעד את מתן המרשם בתיקו הרפואי של המטופל וימסור הודעה על כך לרופא המטפל של המטופל, סמוך לאחר מתן המרשם.

מתן הרשאה

5. (א) הרשאה אישית ייתן המנהל הכללי של משרד הבריאות, המנהל הרפואי הראשי של קופת חולים – למוסמך שהוא עובד אותה קופת החולים או מנהל מוסד רפואי – למוסמך שהוא עובד אותו מוסד; הרשאה כאמור לא תינתן אלא לבעל ותק של חמש שנים כאח מוסמך או כאחות מוסמכת, לפי העניין, שעבר הכשרה כאמור בסעיף 6 והרשום בפנקס כאמור בסעיף 6(ג).

(ב) הרשאה אישית יכול שתהיה כללית, ויכול שתתייחס לקבוצה או קבוצות מוגדרות של חולים או תרופות, הכל בכפוף להוראות אלה.

הכשרה

6. (א) ההכשרה הנדרשת ממוסמך, כתנאי למתן הרשאה אישית, תיערך על ידי בית ספר לסייעור לפי תכנית שאישר מינהל הסייעור במשרד הבריאות.

(ב) תכנית הלימודים תהיה בהיקף של שנה אקדמית, ותכלול:

(1) מאפייני מטופלים הנוקקים לטיפול כרוני והטיפול הכרוני שהם נוקקים לו, ושנמנים עם קבוצה מקבוצות המחלות המפורטות בתוספת;

(2) מאפייני מטופלים הנוקקים למתן טיפול מקל והטיפול המקל שהם נוקקים לו;

(3) קורסים בכל אחד מתחומים אלה: פתופיזיולוגיה, אפידמיולוגיה, גורמי סיכון, אומדנים ובדיקות עזר, אבחנה מבדלת, סוגי טיפול במטופלים הנוקקים לטיפול כרוני או לטיפול מקל, ומעקב רפואי;

(4) פרמקולוגיה קלינית, בהיקף של 200 שעות לימוד לפחות, לרבות התוויות והתוויות נגד, תופעות לוואי, רעילות וטיפול רב-תרופתי.

(ג) מוסמך שבידו תעודת גמר המעידה כי סיים בהצלחה את ההכשרה יידרש לעמוד בהצלחה בבחינה ממשלתית שיקיים מינהל הסייעור, ואם עמד בהצלחה בבחינה – יירשם בפנקס, במדור "השתלמות מוכרת", בתחום "הכשרה במתן מרשמים בידי אח או אחות מוסמכים".

		תוספת (סעיפים 2(3), 3(2) ו-6(ב1))	
טור ב' תכשירים	טור א' מערכת/ תחום טיפולי	טור ב' תכשירים	טור א' מערכת/ תחום טיפולי
Antituberculars Agents	3. מערכת נשימה	Aminosalicylates	1. מחלות כבד ומחלות גסטרואינטסטינליות
Asthma Prophylactics		5-ASA Compounds	
Bronchial Spasm Relaxants		Antacids	
Corticosteroids		Anti Hemorrhoidal Products	
Inhalations		Anticholinergic Drugs	
Antiarrhythmic Agents	4. לב וכלי דם	Antiemetic Drugs	
Antianginal Drugs		Coating Agents	
Anticoagulants Agents		Corticosteroids	
Antihypertensive Drugs		Gastro-intestinal sedatives	
Cardiac Drugs		Gastrokinetic Agents	
Digitalis		Hz Receptor Antagonists	
Diuretics		Immuno-modulating Drugs	
Vasoconstrictors		Laxatives, Purgatives, Lubricants	
Vasodilating Agents		Prostaglandins	
Oxopurin (disorders of and venous) arterial circulation		Proton Pump Inhibitors	
(להפחתת רמות הומוציסטאין) Tricardia		Urolithotics	
Aminosalicylates		Sucralfate, Colloidal Bismuth (Ulcer); Infliximab (crohn's disease); Colpermin (IBS)	
Acetilcholinesterase	5. שלד שרירים	ציוד לסטומה ופצעים	
Anti-inflammatory Agents (NSAID's)		Antidiabetic Agents	2. הפרעות אנדוקריניות ומטבוליות
Anti-Osteoarthritic Agents		Antilipemic Agents	
Antirheumatic drugs		Anti-obesity Agents	
Neuromuscular Blockers		Corticosteroids	
Fosalan		Enzyme Replacement Therapy	
Antiglaucoma Agents	6. עיניים	Mineral Regulators	
Ocular Lubricants		Pituitary Replacement Agents	
Antileprotic Preparations	7. עור	Thyroid Agents	
Anti-Pruritics		Vasopressin Analog	
Corticosteroids		Vitamin Preparations	
Leg Ulcer Treatments		Zylol, Colchicine (Gout)	
Topical Steroids		ציוד לטיפול בסוכרת מזונות רפואיים	
Infliximab; Amevive® (alefacept)			
ציוד לטיפול בפצעים			

טור ב' תכשירים	טור א' מערכת/ תחום טיפולי
Analgesics	14. מחלות סופניות
Androgenic steroids	הדורשות טיפול תומך
Antidepressants Agents	
Antidiarrheal	
Antiemetic	
Anti-Nauseants	
Anti-Pruritics	
Antipyretics	
Anticholinergics	
Bronchial Spasm Relaxants	
Corticosteroids	
Epex	
Inhalations	
Laxatives, Purgatives, Lubricants	
Mineral Regulators	
Opioids	
Psychotropics Agents	
Sedative-Hypnotics	

ד' בטבת התש"ע (21 בדצמבר 2009)
(חמ 3-3988)

איתן חי עם
המנהל הכללי של משרד הבריאות

בקשה לפירוק חברה על ידי בית המשפט

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

פ"ר 2653/09

בעניין פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983,
ובעניין פירוק חברת מוב מיני קלאב בע"מ, ח"פ 1-347498-51,
רח' התערוכה 3, תל אביב.

והמבקשת: סיון שני, ת"ז 58722013, ע"י ב"ב עו"ד איל לוי
ו/או אופיר גלבע, מבית רלקום, קיבוץ שמיים, טל' 9572572-09,
פקס' 9547954-09.

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 6.8.2009 הוגשה בקשה לבית
המשפט המחוזי בתל אביב לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי
בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום
28.1.2010, בשעה 8.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצח לתמוך
במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת
הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, לאחר
שימסור למבקשת הודעה על רצונו זה.

טור א' מערכת/ תחום טיפולי	טור ב' תכשירים
8. המטו-אונקולוגיה	Antineoplastic Agents
	Coagulants & Hemostatics
	Corticosteroids
	Iron Salts, Folic Acid
	Platelet Reducing Agents
	Epex; Neupogen
9. מערכת חיסונית	Antiallergic preparations
	Immunosuppressant's
10. פסיכיאטריה	Antidepressants Agents
	Antimanic Agents
	Antipsychotics
	Anxiolytics and Sedative-Hypnotics
	CNS Stimulants
	Opioids
11. נוירולוגיה	Acetylcholinesterase Inhibitors
	Anticholinergic
	Anticonvulsants Agents
	Antiparkinsonian Agents
	Antivertigo Preparations
	Hypnotics
12. אורו-גינקולוגיה ונפרולוגיה	Contraceptive Agents
	Diuretics
	Dopamine Agonist
	Hormone Replacement Therapy
	Selective Alpha Blockers
	Urinary Antiseptics
	Urinary Antispasmodics
	Emla 5% (לחולי המודיאליה)
13. ילדים	Growth Hormones
	Corticosteroids
	Creon; Pancrease; Pulmozyme (CF)